

17.8.2010

Käsittävä tässä kokouksessa

12

**LAUSUNTO ALOITTEESTA SIRKUKSEN TIETO-TAITOJEN
OTTAMISESTA MUKAAN IKÄIHMISTEN KUNTOUTUKSEEN**

Terke 2010-1097

TJA Terveyslautakunta päättäne antaa aloitteesta seuraavan esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

”Valtioneuvosto päätti 5. joulukuuta 2007 päivätyssä hallituksen strategia-asiakirjassa hyväksyä Terveyden edistämisen politiikkaohjelman, johon sisältyy opetusministeriön ehdotus poikkihallinnolliseksi ”Taiteesta ja kulttuurista hyvinvointia -toimintaohjelmaksi 2010 – 2014 (Hanna-Liisa Liikanen, Opetusministeriön julkaisuja 2010:1). Ehdotuksen taustamuistiossa kuvataan tutkimustuloksia, joiden mukaan kulttuuritoiminnalla ja taiteella voi olla myönteisiä vaikutuksia ihmisen hyvinvointiin ja terveyteen. Ikäihmisiä koskevia tuloksia ovat esimerkiksi dementoitumisriskin pieneminen, masentuneisuuden ja eristäytymisen vähentyminen sekä toivon lisääntyminen.

Julkaisun sosiaali- ja terveystointa koskevat toimenpide-ehdotukset liittyvät sosiaali- ja terveyspalveluiden piirissä olevien asiakkaiden ja potilaiden kulttuuritarpeiden ja -toiveiden huomioimiseen hoito- ja palvelusuunnitelmissa, kulttuuritoiminnan ja taidelähtöisten menetelmien käyttöön osana palveluja sekä yleisöyhteistyön kehittämiseen taide- ja kulttuurilaitosten ja sosiaali- ja terveydenhuollon hoito- ja palveluyksiköiden välillä. Lisäksi esitetään varojen varaamista hoito- ja laitospäristöjen viihtyisyyden lisäämiseksi.

Terveyslautakunta toteaa, että terveyskeskuksessa ikäihmisten virkistys- ja kuntoutustoimintaa sekä yhteistilaisuuksia toimintakyvyn ja hyvinvoinnin edistämiseksi toteutetaan eri tavoin. Kuntouttava työote on käytössä sekä somaattisessa että psykiatrisessa avohoidossa ja laitoshoidossa. Kotihoidossa laaditaan yksilölliset liikkumissuunnitelmat, joiden toteutuksen tueksi henkilökunnalle on järjestetty lisäkoulutusta. Yksilö- ja ryhmäfyioterapiaissa sekä toimintaterapiassa käytetään monipuolisia aktivoivia menetelmiä.

Sosiaalivirastoon 1.1.2010 siirtyneissä pitkäaikaishoidon laitoksissa on vuosien mittaan toteutettu lukuisia yhteisprojekteja eri alojen taiteilijoiden kanssa ja järjestetty juhlia, retkiä ja kulttuuritilaisuuksia säännöllisesti. Nämä ovat olleet erittäin onnistuneita. Tämä toiminnan

17.8.2010

Käsitteltävä tässä kokouksessa

nykytilan sekä muiden sosiaaliviraston järjestämien vanhusten avo- ja laitospalvelujen osalta terveyslautakunta viittaa sosiaalilautakunnan tätä aloitetta koskevaan lausuntoon.

Terveyslautakunta toteaa, että aloite ikäihmisten kuntoutustoiminnan kehittämisestä on ajankohtainen sekä yhteneväinen niin kansallisten kuin Helsingin kaupunginkin tavoitteiden kanssa. Aloitteeseen liittyvässä lehtiartikkelissa kuvattu Tampereen kaupungin Kulttuurikaari-hankeeseen liittyvä psykogeriatristen potilaiden ja heidän hoitajiensa yhteinen Sirkus Hapsa -projekti on hyvä esimerkki niistä monista innovatiivisista tavoista, joilla ikäihmisten arkea laitoshoidossa voidaan elävöittää. Tällaisia ideoita on Helsingissäkin syytä kerätä ja mahdollisuuksien mukaan kokeilla esimerkiksi yhteistyössä erilaisten vapaaehtoistahojen kanssa.

Terveysvaikutusten arviointi

Ikäihmisen elämänlaatuun ovat yhteydessä monet eri tekijät. Oman toimintakyvyn ja terveyden heikentyessä vähenevät myös mahdollisuudet osallistua kodin tai laitoksen ulkopuoliseen elämään ja olla yhteydessä toisiin ihmisiin. Tällöin myös taide- ja kulttuurielämykset helposti vähenevät tai katoavat elämästä kokonaan. Näiden kokemusten sisällyttäminen ikääntyneiden ihmisten sosiaali- ja terveyspalveluihin on tärkeää, koska niillä voi olla heidän hyvinvointiaan lisäävää vaikutusta. Virkistyksen lisäksi eri kulttuurimuodot voivat tukea ikääntynyttä kosketuksen säilyttämisessä itseen, toisiin ja ympäristöön.”

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle.

Lisätiedot:

Nuutinen Hanna-Leena, erityissuunnittelija, puhelin 310 42662

Esittelijä Maija Anttila ja 17 muuta valtuutettua ovat tehneet seuraavan ikäihmisten kuntoutusta koskevan aloitteen:

”Sirkus ikäihmisten kuntoutusmuotona

Hatanpään puistosairaalassa on ikäihmisten kuntouttamiseksi ja toimintakyvyn ylläpitämiseksi otettu käyttöön sirkuslaisten tieto-taitoa. Liitteenä asiasta kertova lehtileike. (UP Demari 9.4.2010: Anna Liisa Blombergin artikkelit *Sirkus antaa eväitä elävälle sielulle – Sirkus Hapsassa jokainen osallistuja on tähti ja Iloisia ilmeitä ja uusia*

17.8.2010

Käsiteltävä tässä kokouksessa

oivalluksia).

Kulttuurin ja tässä tapauksessa sirkuksen tuominen osaksi ikäihmisten hyvää elämää sekä laitosasumisessa että myös avopalveluissa, olisi hyvä keino pitää ikäihmiset hyvässä kunnossa pitkään. Se toisi paitsi laatua elämään, voisi myös alentaa hoidon ja palvelujen kustannuksia.

Allekirjoittaneet valtuutetut esittävät, että kaupunki velvoittaa ao. virastoja yhdessä miettimään, miten sirkuksen tieto-taitoja voitaisiin ottaa mukaan ikäihmisten kuntoutukseen.”

Aloitteesta on pyydetty lausunto terveyslautakunnalta ja sosiaalilautakunnalta 31.8.2010 mennessä.

Postiosoite

PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Siltasaarencatu 13
Helsinki 53
<http://www.hel.fi/terveyskeskus>

Puhelin

+358 9 310 5015

Faksi

+358 9 310 42504